

From: "Põllumajandus- ja Toiduamet" <noreply@pta.agri.ee>
Sent: 9/3/2025 11:23:26 AM
To: "RMK" <rmk@rmk.ee>
Cc:
Subject: Pöördumine seoses sigade Aafrika katku ohuga

TEAVITUSKIRI

03.09.2025

Lugupeetud metsatehnika kasutajad

Pöördumine seoses sigade Aafrika katku ohuga

Põllumajandus- ja Toiduamet pöördub Teie poole seoses sigade Aafrika katku leviku ohuga.

Juhime Teie tähelepanu, et Maaeluministri 19.05.2022 määruse nr 27 „Sigade Aafrika katku ennetamise ja tõrje täpsemad meetmed“ § 5 kohaselt peab mootorsõiduki kasutaja korraldama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/594 I lisas nimetatud piirangutsoonis (kogu Eesti territoorium) metsa aluspinna ettevalmistamiseks kasutatud mootorsõiduki veermiku ja selle mootorsõiduki veoks kasutatava haagise pesemise pärast tööde lõpetamist ühes tööpiirkonnas ja enne nende viimist järgmisesse tööpiirkonda.

Lähtuvalt eelnevast palume Teil puhastada oma metsatehnika masinad ning transpordivahendid pärast tööde lõpetamist ühes tööpiirkonnas ja enne selle viimist järgmisesse tööpiirkonda, ennetamaks sigade Aafrika katku levikut nakkusliku materjaliga saastunud metsatöömasinade, näiteks harvesteride, forvarderite ja muude sõidukite vahendusel seni veel nakatumata piirkondadesse.

Masinate ja transpordivahendite puhastamisel ja desinfitseerimisel palume Teil järgida kirja lisas olevat juhendit.

Lisa: Metsatehnika puhastamise juhend

Metsatehnika puhastamise juhend

Üldine

Maaeluministri 19.05.2022 määruse nr 27 „Sigade Aafrika katku ennetamise ja tõrje täpsemad meetmed“ § 5 kohaselt peab mootorsõiduki kasutaja korraldama komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/594 I lisas nimetatud piirangutsoonis (kogu Eesti territoorium) metsa aluspinna ettevalmistamiseks kasutatud mootorsõiduki veermiku ja selle mootorsõiduki veoks kasutatava haagise pesemise pärast tööde lõpetamist ühes tööpiirkonnas ja enne nende viimist järgmisesse tööpiirkonda.

Metsatehnika puhastamine on oluline ennetamaks loomataudide levikut nakkusliku materjaliga saastunud metsatöömasinade, näiteks harvesteride, forvarderite ja muude sõidukite vahendusel seni veel nakatumata piirkondadesse. Praeguses epidemioloogilises olukorras, kus sigade Aafrika katk on Eesti metssigade hulgas laialt levinud, on kõige olulisem, et masinate ja transpordivahendite vahendusel ei kantaks ühest metsast teise võimalikke haigusetekiitajaid, eeskätt sigade Aafrika katku viirust, aga ka teiste loomataudide tekitajaid, näiteks suu- ja sõrataudi või lindude gripi viiruseid. Sigade Aafrika katku viirus on väga vastupidav ning võib säilida pikka aega viirusega saastunud pindadel ning mullas.

Seega peavad masinad olema puhtad, kui nad ühest tööpiirkonnast lahkuvad või vähemalt enne teise tööpiirkonda transportimist.

Enne masina metsast lahkumist või vähemalt enne järgmisse metsa transportimist peab mootorsõiduki kasutaja veenduma, et kasutatav masin või sõiduk on puhas. See ei tähenda, et kogu aeg tuleb masinat täielikult pesta või nõ näituseruumi jaoks puhtaks teha, vaid on oluline, et taimejäänused (näiteks okkad, lehed jne) ja masinatele kogunenud muda on nii seest- kui väljastpoolt eemaldatud. Erilist tähelepanu tuleb pöörata rehvidele ja rattakoobastele.

Masina ühest metsast teise transportimisel tasub tähelepanu pöörata ka masina transpordivahendi rataste ja šassii, kabiini jalaruumi (ka jalamatt) ning juhi jalanõude puhtusele, eriti kui piirkonnas on tuvastatud sigade Aafrika katk. Desinfitseerimiseks sobib näiteks transpordivahendis kaasas olev survepihustis valmis desinfitseerimislahus. Samuti on hea mõte hoida transpordivahendis käte desinfitseerimisvahendit.

Metsandusseadmete regulaarne puhastamine mitte ainult ei säilita nende välimust, vaid aitab vältida ka korrosiooni ja mustuse kogunemist, mis võivad kahjustada seadme jõudlust. Pärast iga kasutuskorda tuleb seadmeid põhjalikult puhastada, et eemaldada mustus, praht ja puidujäägid.

Puhastusetapid

- **Puhastage masin mehaaniliselt** (näiteks harjaga, kaabitsaga jne) lahtisest mustusest ja tolmust. Vajadusel eemaldage osad põhjaliku puhastamise võimaldamiseks.
- **Pesemisel** kasutage metsatöömashinate puhastamiseks sobivat pesuvahendit. Pesuvahendi kasutamine hõlbustab mustuse eemaldamist.
 - Kandke pesuvahend kõikidele pestavatele pindadele alt ülespoole, kasutades, kas survepesurit või muud seadet.
 - Samuti peske hoolikalt eemaldatavad osad, ka alt ja tagant.
 - Tugevalt määrdunud kohad vajavad pikemat leotamisaega.
 - Pesuvahendit ei tohiks lasta pindadel kuivada, pesemist tuleks tavaliselt alustada umbes 15 minutit pärast pesuvahendi pealekandmist (arvestage ilmaga).
 - Loputage pesuvahendit ülevalt alla.
 - Vajadusel kaitske elektriseadmeid niiskuse eest. Neid saab puhastada näiteks pühkimisega või suruõhuga.

Desinfitseerimine

Olles eelnevalt hinnanud loomahaiguse leviku riski, võib Põllumajandus- ja Toiduamet nõuda ka masina desinfitseerimist pärast selle puhastamist:

- Enne desinfitseerimist laske masinal kuivada. See hoiab ära desinfitseerimisvahendi lahjendamise ja võimaldab vahendil tõhusamalt toimida.

Desinfitseerimisvahendina võib kasutada näiteks Virkon S-i, mis on efektiivne viiruslike, bakteriaalsete ja seenhaigustest tulenevate haigust tekitavate organismide tõrjel. Desinfektant on tõhus nii poorsetel pindadel, kalgis vees, madalatel temperatuuridel ja muudel orgaaniliselt keerukatel tingimustel.

Mashinate desinfitseerimiseks piisab 1%-lisest lahusest (lahjendusaste 1:100).

Tabel lahuse tegemiseks.

Pinna desinfitseerimine	Lahjendusaste	Kasutamine
Rutiinne desinfitseerimine kõigile pindadele, pinnasele, puidule ja betoonile	1:100 (10 grammi Virkon S-i pulbrit iga 1 liitri vee kohta)	Survepesurit või muud mehaanilist pihustit kasutades kantakse Virkon S lahus peale kiirusega 300 ml/m ² .

Virkon S hapnikupõhine keemiline koostis sisaldab lihtsaid anorgaanilisi sooli ja orgaanilisi happeid. Toimeaine laguneb keskkonnas, pinnases ja vees mitmel viisil, moodustades looduslikult esinevaid aineid nagu kaaliumsoolad ja hapnik. Virkon S ei ole keskkonnas püsiv vastavalt Euroopa keemiliste preparaatide klassifitseerimise ja märgistamise standardprotsessile. Sõltumatud uuringud on näidanud, et lahjendatud Virkon™ S ei tohiks juhiste järgi kasutamisel kujutada ohtu reoveepuhastitele.

Samuti on lubatud kasutada ka mõnda teist biotsiidiregistris olevat desinfitseerimisvahendit, mis kasutusjuhendi alusel tagab haigustekitajate (näiteks sigade Aafrika katk, lindude gripp, suu- ja sõrataud) hävitamise.

Desinfitseerimisvahendi kasutamisel juhinduge toote etiketil või toote omaduste kokkuvõttes toodud kasutustingimustest. Pöörake tähelepanu lubatud kasutusalaadele ja haigustekitajate hävitamiseks vajalikule kokkupuuteajale ning järgige doseerimisjuhiseid. Ohutuskaart sisaldab juhiseid selle kohta, milliseid kaitsevahendeid on kasutajaohutuse tagamiseks vajalik kanda.

Põllumajandus- ja Toiduamet

Koduleht: <https://pta.agri.ee/>

TÄHELEPANU *** See e-kiri (kaasa arvatud manused) on mõeldud ainult e-kirja adressaatidele ning võib sisaldada ametialaseks kasutamiseks ettenähtud teavet. Teavet ei tohi ilma saatja selgelt väljendatud loata edasi saata ega mistahes viisil kõrvalistele isikutele avaldada. Juhul, kui Te olete saanud käesoleva e-kirja eksituse tõttu, palun teavitage sellest kohe saatjat ning kustutage e-kiri oma arvutist.

ATTENTION *** This e-mail and its attachments may contain official information. If you are not the intended recipient, please notify the sender immediately, delete this e-mail and destroy any copies. Any dissemination or use of this information by a person other than the intended recipient is unauthorized and may be unlawful.